

[Програма та квитки](#)

Харківський державний цирк

Адреса: м. Харків, площа Бугримової, 1

Історія

Харківський цирк є одним з найстаріших і найавторитетніших установ даного профілю в Україні. Історія цирку складається з ряду славних сторінок, що дає нам можливість по праву пишатися досягненнями багатьох поколінь артистів і працівників цирку.

Недавні архівні знахідки свідчать про те, що перші опалювальні дерев'яні цирку почали з'являтися з початку 60-х років 19 століття.

Однак, прийнято вважати, що першим по справжньому стаціонарним цирком в Харкові був цирк відомого австрійського підприємця Альберта Саламонського (господаря і засновника Московського цирку на Цветном бульварі).

Також в місті працювали в різний час цирки братів Годфруа, А. Фюррера, братів Нікітіних, Чинізеллі та інших.

Але головне полягає не в датах, а в дійсно славної творчої роботи таких корифеїв дореволюційного цирку, як А.Саламонській, брати Нікітіни, дует Бім-Бом, брати В. І А.Дурови, І.Піддубний і ряд інших артистів і циркових борців.

Поступово застарілі дерев'яні будівлі змінилися капітальними. На початку 20-го століття в 1906 році було споруджено будинок цирку Грікке, а в 1911 році будівлю цирку Муссури (збереглися до цього дня). Нові будівлі дали потужний поштовх інтересу до циркового мистецтва.

Таким чином Харків став одним з небагатьох міст в Європі, в якому одночасно працювали дві стаціонарні цегляні будівлі.

Справедливості заради треба відзначити, що в циркових будинках часом працювали і театральні трупи, тому ці будівлі називалися цирку-театри.

Після революції Харків, як столичне місто, продовжував відповідати найвищому рівню в сфері циркового мистецтва.

У 30-і роки був проведений капітальний ремонт з добудовою Харківського цирку (колишнього цирку Грікке). Був повністю замінений купол будівлі.

Нині в ньому діє Українська дирекція з підготовки циркових атракціонів та номерів. У колишньому будинку цирку Муссури довгі роки працював Харківський театр оперети (нині воно знаходиться в аварійному стані).

У 1932 році цирк очолив видатний діяч циркового мистецтва заслужений працівник культури УРСР Фред Дмитрович Яшинов (1901-1987 р.р). Він був директором цирку до 1982 року.

Паралельно він керував літнім Дніпропетровським цирком, капітальним будинком, побудованим під його керівництвом в післявоєнні роки.

За безпосередньої участі Ф.Д. Яшінова, починаючи з 30-х років було підготовлено багато нових номерів, атракціонів і цілих програм.

Саме він дав путівку в життя народній артистці СРСР, Герою Соціалістичної праці, Харків'янці Ірині Миколаївні Бугримової - першої радянської дресирувальниці хижих тварин. Сьогодні площа, на якій знаходиться новий Харківський цирк носить її ім'я.

Зі стін Харківського цирку вийшли такі видатні артисти як дресирувальник левів народний артист РРФСР А. Буслаєв (перший чоловік І. Бугримової), заслужений артист РРФСР К. Берман - відомий клоун, який народився в касі цирку, віртуоз-еквілібрист - заслужений артист РРФСР П. Маяцький, життя якого багато років була пов'язана з Харковом, який очолив 1-й Український національний цирковий колектив, підготовлений і виготовлений на манежі Харківського цирку.

Головними режисерами Харківського цирку були: С.М. Однопозов, з 1953 по 1974 р.р. - Кандидат мистецтвознавства Е.М. Зіскинд (надалі директор Харківської філії Всесоюзної дирекції з підготовки циркових програм, атракціонів і номерів), з 1974 по 1994 р.р. заслужений працівник культури УРСР, відомий режисер масових видовищ В.С. Гамеров, з 1994 по 2001 р.р. - Заслужений діяч мистецтв О.А. Житницький.

У 1974 році Харківський цирк переїхав в нову будівлю, на манежі якого 9 квітня було дано першу виставу.

Важко перелічити всіх великих артистів, які працювали тут, ось лише кілька імен: народні артисти СРСР Ю. Нікулін, В. Філатов, Х. Заріпов, І. Кантемиров, М. Запашний, Л. І В. Шевченко, Карандаш (М. Румянцев), народні артисти Росії В. Запашний, М. Шуйдін, Т. і Ю. Кукес, В. Шемшур Ю. Авьєріно, Ю. Куклачов, А. Марчевській, Е. Майхровський, Е. Беляуер, С. Ігнатов, А. Вісетаєв , Т. Нугзаров, Ю. Мерденов, С. Бегбуді, Ю. Дуров, Б. Бірюков та багато інших.

Практично всі видатні артисти Радянського цирку виступали на манежі Харківського цирку.

Сьогодні Харківський цирк є кузнею творчих кадрів для Українського цирку.

З 1982 р по 2001 р директором Харківського цирку був Н. М. Юнаков, з 2001 року по теперішній час директором Харківського цирку є О. А. Житницький.

За останні десять років випущені номери різних жанрів, зокрема: «Повітряний політ» п / р С. Манчука, «Повітряний політ» п / р С.Коваленко, «Партерний політ» п / р С. Шаталова, «Політ без сітки» п / р М. Севрюкова, "Гра з батогами ЗОРРО", "Вільна дресура поні" п / р А.Спектора номера жонглерів, наїзників, акробатів. У вересні 2008 року відбувся випуск нового номера "Акробати на батуті" під керівництвом Е. Захарова.

У цирку підготовлений новий атракціон «Дресировані леви» п / р А. Пінко, його прем'єра відбулася у вересні 2006 року. Цей атракціон присвячений пам'яті І.М. Бугримової.

Харківський цирк залишається улюбленим місцем дозвілля харків'ян і гостей міста, де глядачі незмінно отримують заряд оптимізму, де веселі жарти, запаморочливі трюки, наші «брати менші» радують: своїм мистецтвом і дарують людям гарний настрій!